

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/126/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515010232
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2515010232.5

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného K. T., nar. XX. B. XXXX v R., trvalé bydlisko M. C. XX/X, D., t. č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany z 1. júna 2022, č. k. 2T/61/2015-2533, na neverejnem zasadnutí konanom 21. júna 2022 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného K. T. zamieta.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len okresný súd) uznesením z 1. júna 2022, č. k. 2T/61/2015-2533 (ďalej tiež napadnuté uznesenie), postupom podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) zamietol žiadosť K. T. (ďalej len obžalovaný) o prepustenie z väzby na slobodu a podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

2. Okresný súd v odôvodnení uviedol, že po preskúmaní spisového materiálu, výsluchu obžalovaného, oboznámením sa so stanoviskom obhajkyne a prokurátora dospel k záveru, že u obžalovaného naďalej pretrvávajú dôvody väzby tak, ako boli ustálené pri jeho vzatí do väzby. Podľa okresného súdu teda v aktuálnom štádiu konania stále existuje dôvodné podozrenie, že obžalovaný žalované skutky právne kvalifikované ako pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 4 písmeno a) Tr. zák. spáchal a súčasne existuje aj dôvodná obava, že by sa v prípade prepustenia z väzby na slobodu mohol skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu.

3. Dôvodnú obavu z toho, že obžalovaný ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, teda väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. okresný súd v napadnutom uznesení odôvodnil tým, že obžalovaný dlhodobo nemal stále bydlisko, a to minimálne od začiatku roka 2020, pričom túto situáciu pred vzatím do väzby nijako neriešil. Obžalovaný nebol pre súd viac ako rok a pol pred vzatím do väzby žiadnym spôsobom dostupný, teda telefonicky, mailom ani prostredníctvom poštových zásielok, ktoré si nepreberal. Okresný súd ďalej poukázal na to, že obžalovanému hrozí vysoký trest, pričom hrozba vysokého trestu je umocnená aj tým, že voči obžalovanému sa za obdobné konanie s rovnakou trestnou sadzbou od 10 rokov do 15 rokov vedie trestné stíhanie aj na Okresnom súde Trnava vo veci sp. zn. 34T/42/2018, pričom z informácie poskytnutej Okresným súdom Trnava vyplýva, že ani v ich trestnej veci si obžalovaný nepreberal zásielky, bol na neho vydaný príkaz na zatknutie, ktorý bol zrealizovaný 30. júla 2021, kedy bol obžalovanému oznámený nový termín hlavného pojednávania, pričom napriek tomu, že už bol vo väzbe v tomto konaní, Okresnému súdu Trnava túto informáciu neoznámil. Zo správania obžalovaného po 27. januári 2020, kedy bolo hlavné pojednávanie, na ktorom sa zúčastnil odročené a bola mu daná lehota na zvolenie si obhajcu s upozornením, že keď si ho v stanovenej lehote nezvolí, bude mu ustanovený, pričom odvtedy súd obžalovaný nekontaktoval, hoci tak mohol urobiť minimálne za účelom zistenia, kto mu bol ako obhajca ustanovený, keďže si v stanovenej lehote obhajcu nezvolil, a nepreberal si žiadne zásielky súdu, neoznámil inú adresu na doručovanie písomností ani iný kontakt, hoci bol o povinnosti oznamovať zmenu adresy na doručovanie

opakovane poučený, má okresný súd jednoznačne preukázané, že obžalovaný sa dlhý čas vyhýbal účasti na hlavnom pojednávaní, hoci ide o konanie, keď sa hlavné pojednávanie nedá vykonať v neprítomnosti obžalovaného. Obžalovaný sa viac ako rok a pol vyhýbal konaniu, hoci mal všetky možnosti ohľadom oznámenia novej adresy na doručenie u svojej matky, ako aj osobného dostavenia sa na súd, keďže sa počas tejto doby preukázateľne zdržiaval aj v meste Piešťany, kde mal podnájom v blízkosti sídla súdu a kde mu 26. februára 2021 bola uložená mestskou políciou v Piešťanoch pokuta. Okresný súd tiež poukázal na to, že obžalovanému na hlavnom pojednávaní konanom 27. januára 2020 bolo oznámené, že ak v lehote 10 dní neoznámí zvolenie si obhajcu, bude mu tento súdom ustanovený, preto preukázateľne vedel, keď si obhajcu ne zvolil, že tohto mu ustanoví súd, avšak od januára 2020 napriek tomu, že býval v S., pravidelne okolo súdu chodil, nikdy sa o uvedenú skutočnosť nezaujímal, čo trvalo viac ako rok a pol. Pokiaľ obžalovaný uviedol, že mu nový majiteľ domu v B. s oneskorením oznamoval ukladanie zásielok, mal sa podľa okresného súdu o túto skutočnosť aktívnejšie starať, čo však neurobil.

4. K nenahradeniu väzby obžalovaného okresný súd uviedol, že vzhľadom na osobu obžalovaného, ktorý je slobodný, bezdetný, viac ako rok a pol si neriešil svoju situáciu ohľadom evidencie pobytu, resp. ani neoznámil súdu zmenu adresy na doručovanie písomností nie je možné v súčasnom štádiu trestného stíhania väzbu obžalovaného nahradiť žiadnym z inštitútov uvedených v § 80 alebo § 81 Tr. por., nakoľko by dostatočne neeliminovali obavu z toho, že sa bude obžalovaný skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo vysokému trestu, ktorý mu hrozí. Okresný súd v tomto smere uviedol, že obžalovaný nemá trvalé väzby k žiadnemu bydlisku, viac ako rok a pol si neriešil svoju situáciu ohľadom evidencie pobytu, resp. ani neoznámil súdu zmenu adresy na doručovanie, napriek tomu, že býval v podnájme v S., bol okresný súd toho názoru, že tento nespĺňa podmienky na nahradenie väzby prijatím písomného sľubu ani dohľadom probačného a mediačného úradníka v tomto štádiu konania, nakoľko týmito inštitútmi by nebolo možné dostatočne eliminovať obavu z toho, že sa bude obžalovaný skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo vysokému trestu, ktorý mu hrozí. Uvedený dlhodobý postoj obžalovaného k prebiehajúcej súdnej konaní, na ktoré viac ako rok a pol nedbal, neumožňuje ani prijať písomný sľub obžalovaného, nakoľko tento sa s poukazom na predchádzajúce správanie obžalovaného javí ako nedôveryhodný.

5. Okresný súd napokon poukázal na to, že obžalovaný je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, preto jeho väzbu možno nahradiť, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, ktoré v danom prípade doposiaľ neboli zistené. Obžalovaný je slobodný, bezdetný, viac ako rok a pol si neriešil situáciu ohľadom evidencie trvalého bydliska, resp. oznámenia súdu adresy na doručovanie písomností, čo v kombinácii s hrozbou vysokého trestu nevytvára výnimočné okolnosti, pre ktoré by bolo možné väzbu obžalovaného nahradiť.

6. Proti tomuto uzneseniu zahlásil obžalovaný sťažnosť ihneď po jeho vyhlásení na výsluchu. Prokurátor sa práva na podanie sťažnosti vzdal.

7. Obžalovaný sťažnosť odôvodnil prostredníctvom obhajkyne JUDr. Aleny Kaplanovej písomným podaním doručeným okresnému súdu 6. júna 2022.

8. V sťažnosti namietal, že doteraz zistené skutočnosti nenasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie bol spáchaný, že má znaky trestného činu a že sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal on, pričom zo žiadneho jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností nevyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu. Nie je pravdou, že nemá trvalé bydlisko. V súčasnosti má bydlisko u svojej matky na adrese Z. C. XX/X, D., je dostupný na telefónnom čísle XXXX XXX XXX. a zásielky si bude preberať na uvedenej adrese. Ďalej uviedol, že nehrozí, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, pričom poukázal na to, že má zamestnanie u svojho brata. Je toho názoru, že sú u neho splnené podmienky, aby jeho väzba mohla byť nahradená. Skutočnosti týkajúce sa nepreberania poštových zásielok sú z roku 2020 a 2021. Odvtedy sa okolnosti zmenili. Navrhol preto, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a z väzby ho prepustil na slobodu.

9. Prokurátor okresnej prokuratúry sa k odôvodneniu sťažnosti obžalovaným nevyjadril.

10. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného 8. júna 2022.

11. Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
c) nie je dôvodná.

12. Krajský súd ako nadriadený orgán príslušný na rozhodnutie o sťažnosti najskôr skúmal procesné podmienky pre tento postup a zistil, že sťažnosť podal obžalovaný ako oprávnená osoba, podal ju v zákonom stanovenej lehote a smeruje voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná. Následne postupom podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým podal obžalovaný sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

13. Pokiaľ ide o splnenie formálnych podmienok (vydanie uznesenia o vznesení obvinenia a jeho oznámenie obvinenému) tieto boli preskúmané už v predchádzajúcich štádiách konania a na ich trvaní sa nič nezmenilo.

14. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, tomuto konaniu žiadne nedostatky vytýkané v sťažnosti neboli a krajský súd ich vlastným prieskumom ani nezistil. O žiadosti obžalovaného prednesenej na hlavnom pojednávaní 1. júna 2022 bolo rozhodnuté prednostne a urýchlene na výsluchu konanom v istý ten deň, na výsluchu okresný súd zabezpečil účasť prokurátora, obžalovaného, ako aj jeho obhajkyne. Obžalovaného pred rozhodnutím okresný súd vypočul, následne vo veci vyhlásil sťažnosťou napadnuté uznesenie, ktoré písomne vypracoval v zákonnej lehote a stranám aj doručil, o čom svedčia doručky založené v spise.

15. V aktuálnom štádiu konania treba skúmať aj to, či bola žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby podaná po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť, ktorá podmienka v tomto prípade splnená bola, keďže naposledy sa právoplatne o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu rozhodlo 31. marca 2022. Rovnako treba v konaní pred súdom skúmať, či nedošlo k prekročeniu celkovej lehoty väzby, pričom táto lehota prekročená nebola, keďže obžalovaný je vo väzbe dosiaľ len cca 11 mesiacov, pričom celková lehota väzby v tomto prípade nesmie presiahnuť 48 mesiacov, keďže obžalovaný je stíhaný za obzvlášť závažný zločin. Uvedenú dobu rovnako nie je možné považovať za neprimeranú vzhľadom na okolnosti prípadu a závažnosť stíhanej trestnej činnosti.

16. Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby, okresný súd správne vyhodnotil všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa vzťahujú jednak k otázke, či trvá dôvodné podozrenie zo spáchania stíhaného trestného činu obžalovaným, ako aj k otázke, či existujú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu zo skrývania sa, či úteku obžalovaného.

17. Pokiaľ ide o dôvodnosť podozrenia, že sa obžalovaný dopustil stíhaného skutku, toto naďalej trvá. Z výsluchov poškodených a svedkov vyplýva, že práce, resp. diela vykonané jednotlivými poškodenými mali byť pre spoločnosť Stavhit sk, s.r.o. vykonané riadne a včas, pričom zo strany spoločnosti Stavhit sk, s.r.o. neboli voči takým prácam, resp. dielam vznesené žiadne reklamácie, resp. sťažnosti, na základe ktorých by spoločnosť Stavhit sk, s.r.o. mala dôvod poškodeným nezaplatiť. Naopak generálnemu dodávateľovi diel - spoločnosti Stavhit, s.r.o. mali byť odmeny za vykonané diela, teda za diela dodané poškodenými vyplatené. Spoločnosť Stavhit, s.r.o. však spoločnosti Stavhit sk, s.r.o. za diela vykonané poškodenými nezaplatila, pričom obžalovaný mal potom, ako poškodení diela vykonali, previesť spoločnosť Stavhit sk, s.r.o. na tretiu osobu, ktorý prevod sa javí byť ako účelový. Do uvedeného kontextu potom zapadá aj skutočnosť, že spoločnosť Stavhit sk, s.r.o. nemala žiadnych zamestnancov, nemala žiadne príjmy, nemala žiadny majetok, z čoho potom možno vyvodiť záver, že spoločnosť Stavhit sk, s.r.o. nevykonávala žiadnu činnosť smerujúcu ku generovaniu zisku. Obžalovaný bol konateľom oboch menovaných spoločností, pričom jeho podvodným konaním mala byť poškodeným spôsobená škoda presahujúca 133.000 € (t. j. veľkého rozsahu).

18. Od ostatného rozhodnutia o väzbe obžalovaného pritom nedošlo v dokazovaní na hlavnom pojednávaní v dňoch 2. mája, 9. mája a 1. júna 2022 k žiadnej takej radikálnej zmene v prospech obžalovaného, ktorá by aktuálne na otázku dôvodnosti podozrenia odôvodňovala iný náhľad. Vyjadrené inak, podľa názoru krajského súdu podozrenie zo spáchania žalovaných skutkov obžalovaným doterajším dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní rozptýlené nebolo.

19. Ohľadom existencie dôvodnosti podozrenia krajský súd poznamenáva, že v tomto štádiu konania sa súdy nezameriavajú na hodnotenie viny či neviny obžalovaného, jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Tr. por., ale skúmajú len to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky rozhodnutia o väzbe. Dôvodnosť podozrenia pritom predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili urobiť si úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého

konkrétneho prípadu (obdobne napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tost/41/2018 z 9. októbra 2018).

20. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii stíhaných skutkov ako pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. krajský súd uvádza, že táto sa javí byť nateraz správna v tom zmysle, že nedošlo k tzv. nadkvalifikácii stíhaného skutku.

21. Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., tento aj podľa názoru krajského súdu i naďalej trvá. Obžalovanému v prípade uznania viny hrozí uloženie trestu odňatia slobody v trestnej sadzbe od 10 do 15 rokov, teda hrozí mu uloženie vysokého trestu. Okresný súd v napadnutom uznesení správne poukázal na konkrétne skutočnosti, ktoré tento väzobný dôvod zakladajú. Obžalovaný okresnému súdu na hlavnom pojednávaní konanom 24. júla 2019 uviedol adresu na doručovanie B. XXX, ktorú potvrdil aj na hlavnom pojednávaní konanom 27. januára 2020, avšak na predmetnej adrese si nepreberal zásielky doručované poštou aj políciou, nebolo ho možné zastihnúť ani telefonicky ani prostredníctvom ustanovenej obhajkyne, keďže v určenej lehote si sám obhajcu ne zvolil. Potom, ako obžalovanému jeho zvolený obhajca vypovedal plnú moc obžalovaný uviedol, že obhajcu chce a žiada poskytnúť lehotu na jeho zvolenie. Okresný súd preto obžalovanému poskytol lehotu desať pracovných dní a hlavné pojednávanie bolo odročené na neurčito. Od 27. januára 2020 sa obžalovaného nepodarilo kontaktovať, zvolenie obhajcu súdu neoznámil, a preto mu bola 19. februára 2020 ustanovená obhajkyňa, ktorá s obžalovaným nemala žiadny kontakt. Obžalovaný mal trvalý pobyt na adrese Alekšince do 17. februára 2021, kedy mu ho zrušil nový vlastník nehnuteľnosti, ktorý ju získal v dražbe, pričom dom bol podľa prešetrenia políciou pred tým dlhší čas neobývaný. Zo správy polície z 15. januára 2020 vyplýva, že prešetrením pobytu obžalovaného v B. bolo zistené, že tento sa tam nezdržiava, avšak podľa ich zistení by sa mohol zdržiavať na adrese D., Z. C. XX/X, preto bola žiadosť súdu o doručenie zásielky postúpená na políciu v Hlohovci, ktorá dňa 26. januára 2020 oznámila, že sa zásielku obžalovanému nepodarilo doručiť ani na opakované pokusy, nakoľko im nikto neotváral a od susedov bolo zistené, že obžalovaný tam dlhšiu dobu nebýva, čo vyvracia tvrdenie obžalovaného, že býval na uvedenej adrese u svojej matky. K uvedeným skutočnostiam pristupuje fakt, že voči obžalovanému sa za obdobie konanie s rovnakou trestnou sadzbou od 10 rokov do 15 rokov vedie trestné stíhanie aj na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 34T/42/2018, pričom z informácie poskytnutej Okresným súdom Trnava vyplýva, že ani v ich trestnej veci si obžalovaný nepreberal zásielky, bol na neho vydaný príkaz na zatknutie, ktorý bol zrealizovaný 30. júla 2021, kedy bol obžalovanému oznámený nový termín hlavného pojednávania.

22. Pokiaľ obžalovaný v sťažnosti poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti už je prihlásený k trvalému pobytu u matky na adrese Z. C. XX/X, D., kde sa aj hodlá zdržiavať a preberať si tam zásielky, k tomu krajský súd uvádza, že samotný fakt, že aktuálne už obžalovaný má evidovaný trvalý pobyt, nie je podľa názoru krajského súdu sám o sebe spôsobilý rozptýliť dôvodnú obavu z úteku, či skrývania sa obžalovaného, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu, či hroziacemu trestu. Prihlásenie k trvalému pobytu je totiž administratívny úkon evidenčného charakteru, ktorý nijako nezaručuje, že sa osoba na nahlásenej adrese aj reálne bude zdržiavať. Obžalovaný aj v minulosti uvádzal konkrétne adresy, kde sa bude zdržiavať, okrem iného aj adresu v B., kde mal evidovaný trvalý pobyt do 17. februára 2021, pričom preverením prostredníctvom polície bolo zistené, že to nebola pravda a následne súc si vedomý trestného stíhania nebol celé mesiace pre súd dostupný. Niet racionálneho dôvodu sa domnievať, že by nateraz tomu malo byť inak. Faktory opísané vyššie v texte odôvodňujúce väzobné stíhanie obžalovaného preto podľa názoru krajského súdu výrazne prevyšujú nad jeho subjektívnym tvrdením, že on už sa poučil a na aktuálne nahlásenej adrese trvalého pobytu Z. C. XX/X, D., sa skutočne bude zdržiavať.

23. Aj výrok napadnutého uznesenia, ktorým okresný súd väzbu obžalovaného nenahradil podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. dohľadom probačného a mediačného úradníka, považuje krajský súd za vecne správny a zákonný. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo väzbu obžalovaného nie je možné nahradiť touto miernejšou alternatívnou. Krajský súd preto bez potreby opakovania odôvodnenia napadnutého uznesenia na toto len poukazuje a v tejto súvislosti poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej rozhodnutie prvostupňového súdu a súdu druhého stupňa nemožno posudzovať izolovane, pretože obe konania z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 320/2012).

24. Správne tiež okresný súd poukázal na to, že obžalovaný je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, pričom pre možnosť nahradenia jeho väzby iným inštitútom by musela byť preukázaná existencia výnimočných okolností. Výnimočné okolnosti prípadu okresný súd nezistil a nezistil ich ani krajský súd. Navyše obžalovaný vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby na existenciu výnimočných okolností nepoukazoval a ich existenciu netvrdil ani v sťažnosti.

25. Krajský súd na záver dodáva, že doterajšiu väzbu obžalovaného plynúcu od 30. júla 2021 hodnotí v konkrétnostiach tejto trestnej veci za proporcionálnu, plne reflektujúcu obžalovaným v sťažnosti akcentované zásady primeranosti a zdržanlivosti.

26. Jediné čo možno okresnému súdu vytknúť, je tá časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v rámci ktorej sa vyrovnával aj s nenahradením väzby obžalovaného jeho písomným sľubom, nakoľko obžalovaný tentokrát žiaden písomný sľub nepredložil. Ide však len o chybu odôvodnenia, nie výrokovej časti, preto nebol žiaden dôvod pre zmenu či zrušenie napadnutého uznesenia, čo viedlo krajský súd k tomu, že sťažnosť obžalovaného ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.